

§ 237

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mari Holopaisen talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi

HEL 2022-003336 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Mari Holopaisen talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi seuraavan lausunnon:

Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumisen edellytyksinä ovat toiminnan säännöllinen ja systemaattinen pedagoginen suunnittelu, kehittäminen ja arviointi. Varhaiskasvatusta koskevassa virka- ja työehtosopimuksessa on sovittu erityismääräyksistä, jotka koskevat varhaiskasvatuksen opettajan opetus- ja kasvatustyöhön tarvittavaa suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyöaikaa (myöhemmin sak-aika). Varhaiskasvatuksen opettajalle on varattu säännöllisestä työajasta (38 tuntia 15 minuuttia) lapsiryhmän ulkopuolisiin tehtäviin noin 13 % työajasta, viikotasolla keskimäärin 5 tuntia. Sak-aika sekä erilaiset suunnittelukokoukset ovat lapsiryhmän ulkopuolista työtä. Sak-ajan lisäksi on varattava riittävä aika lasten vanhempien tapaamisiin ja moniammatilliseen asiantuntijayhteistyöhön.

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta määrittelee riittävän henkilöstömitoituksen. Mitoitus koskee varhaiskasvatustoimintaa. Varhaiskasvatuksen opettajan sak-aikaa lisättäessä mitoitusta ei muutettu. Lapsiryhmän ulkopuolinen työ on mahdollista toteuttaa hyvällä työvuorosuunnittelulla ja päiväkodin sisäisin järjestelyin olemassa olevilla resursseilla. Lapsiryhmän ulkopuolisen työn suunnittelemattomuus, yllättävät henkilöstön poissaolot ja henkilöstövajaustilanteet voivat puolestaan lisätä henkilöstön kokemaa kuormitusta.

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on laadittu ohjeistus varhaiskasvatuksen opettajan sak-ajan suunnittelulle, joka toimii tukena esihenkilöille ja henkilöstölle. Sak-aika sekä muut tiimin tai päiväkodin sisäiset kokoukset tulee suunnitella lasten varhaiskasvatusaikojen mukaan sopiviin kohtiin, jolloin koko henkilökunta on paikalla eikä niiden tule sijoittua lasten aktiiviseen toiminta-aikaan. Työyhteisössä tulee toimintakauden alkaessa keskustella päiväkodin kasvatushenkilöstön kanssa työajan käyttöön, kokousrakenteisiin ja työaikajärjestelyihin liittyvistä periaatteista niin, että ne ovat koko henkilökunnan tiedossa.

Mikäli lapsiryhmän ulkopuolisen työn ajaksi kyseisen henkilön tilalle resursoitaisiin sijainen, edellyttäisi tämä vähintään yhden vakituisen varahenkilön palkkaamista jokaiseen päiväkotiin. Helsingissä on 293 suomenkielistä ja 54 ruotsinkielistä kunnallista päiväkotia. Kokonaiskustannus yhden varahenkilön lisäämiseksi jokaiseen päiväkotiin olisi vuosittain noin 14 miljoonaa euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että budjetoinnin niin salliessa on määrätietoisesti ja asteittain huomioitava lisääntyneet suunnittelutunnit henkilöstömitoituksessa. Tarpeeseen nähden riittämätön henkilökunnan resurssointi on yksi keskeisimmistä syistä, joka heikentää varhaiskasvatuksen houkuttelevuutta, mikä on tullut pitkään esiin henkilöstön suunnalta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: Kappaleen 6 loppuun lisäysehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että budjetoinnin niin salliessa on määrätietoisesti ja asteittain huomioitava lisääntyneet suunnittelutunnit henkilöstömitoituksessa. Tarpeeseen nähden riittämätön henkilökunnan resurssointi on yksi keskeisimmistä syistä, joka heikentää varhaiskasvatuksen houkuttelevuutta, mikä on tullut pitkään esiin henkilöstön suunnalta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ozan Yanarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Henrietta Suomalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22759
henrietta.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi, Holopainen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Mari Holopaisen talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi seuraavan lausunnon:

Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumisen edellytyksinä ovat toiminnan säännöllinen ja systemaattinen pedagoginen suunnittelu, kehittäminen ja arviointi. Varhaiskasvatusta koskevassa virka- ja työehtosopimuksessa on sovittu erityismääräyksistä, jotka koskevat varhaiskasvatuksen opettajan opetus- ja kasvatustyöhön tarvittavaa suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyöaikaa (myöhemmin sak-aika). Varhaiskasvatuksen opettajalle on varattu säännöllisestä työajasta (38 tuntia 15 minuuttia) lapsiryhmän ulkopuolisiin tehtäviin noin 13 % työajasta, viikotasolla keskimäärin 5 tuntia. Sak-aika sekä erilaiset suunnittelukokoukset ovat lapsiryhmän ulkopuolista työtä. Sak-ajan lisäksi on varattava riittävä aika lasten vanhempien tapaamisiin ja moniammatilliseen asiantuntijayhteistyöhön.

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta määrittelee riittävän henkilöstömitoituksen. Mitoitus koskee varhaiskasvatustoimintaa. Varhaiskasvatuksen opettajan sak-aikaa lisättäessä mitoitusta ei muutettu. Lapsiryhmän ulkopuolinen työ on mahdollista toteuttaa hyvällä työvuorosuunnittelulla ja päiväkodin sisäisin järjestelyin olemassa olevilla resursseilla. Lapsiryhmän ulkopuolisen työn suunnittelemattomuus, yllättävät henkilöstön poissaolot ja henkilöstövajaustilanteet voivat puolestaan lisätä henkilöstön kokemaa kuormitusta.

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on laadittu ohjeistus varhaiskasvatuksen opettajan sak-ajan suunnittelulle, joka toimii tukena esihenkilöille ja henkilöstölle. Sak-aika sekä muut tiimin tai päiväkodin sisäiset kokoukset tulee suunnitella lasten varhaiskasvatusaikojen mukaan sopiviin kohtiin, jolloin koko henkilökunta on paikalla eikä niiden tule sijoittua lasten aktiiviseen toiminta-aikaan. Työyhteisössä tulee toimintakauden alkaessa keskustella päiväkodin kasvatushenkilöstön kanssa työajan käyttöön, kokousrakenteisiin ja työaikajärjestelyihin liittyvistä periaatteista niin, että ne ovat koko henkilökunnan tiedossa.

Mikäli lapsiryhmän ulkopuolisen työn ajaksi kyseisen henkilön tilalle resursoitaisiin sijainen, edellyttäisi tämä vähintään yhden vakituisen varahenkilön palkkaamista jokaiseen päiväkotiin. Helsingissä on 293 suomenkielistä ja 54 ruotsinkielistä kunnallista päiväkotiä. Kokonaiskustannus yhden varahenkilön lisäämiseksi jokaiseen päiväkotiin olisi vuosittain noin 14 miljoonaa euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Mari Holopaisen ja kahdeksan muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteeseen varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimisesta. Aloitteessa todetaan, että varhaiskasvatuksen henkilökunnan suunnittelutunnit ovat lisääntyneet ja että Helsingin kaupungin tulisi varmistaa suunnittelutuntien resursointi riittäväällä tavalla. Aloitteessa esitetään, että resursoimattomien suunnittelutuntien määrä selvitetään ja huomioidaan suunnittelutunnit henkilöstömitoituksessa sekä varhaiskasvatuksen budjetoinnissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Henrietta Suomalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22759
henrietta.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite varhaiskasvatuksen suunnittelutuntien huomioimiseksi, Holopainen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 209